

Aflați numerele naturale distincte a, b, c, d care satisfac $ab = cd = a + b + c + d - 3$.

* * *

Soluția 1.

Să observăm mai întâi că numerele sunt nenule. Dacă, de exemplu, $a = 0$, atunci $cd = ab = 0$ implică $c = 0$ sau $d = 0$, ceea ce contrazice faptul că numerele sunt distincte.

Presupunem deocamdată că d este cel mai mare dintre numerele a, b, c, d . Atunci $cd = a + b + c + d - 3 < 4d - 3 < 4d$, deci $c < 4$.

• Dacă $c = 1$ atunci $d = a + b + 1 + d - 3$ implică $a + b = 2$, deci fie $a = b = 1$ (nu convine), fie $a = 0$ sau $b = 0$ ceea ce, am văzut, nu convine.

• Dacă $c = 2$, obținem $ab = 2d = a + b + 2 + d - 3$, deci $d = a + b - 1$ și $2d = ab$, de unde $ab = 2(a + b - 1)$, care se mai scrie succesiv:

$$ab - 2a - 2b + 2 = 0 \Leftrightarrow ab - 2a - 2b + 4 = 2 \Leftrightarrow a(b - 2) - 2(b - 2) = 0 \Leftrightarrow (a - 2)(b - 2) = 2,$$

cu soluțiile $(a, b) \in \{(0, 1), (1, 0), (3, 4), (4, 3)\}$. Am văzut că $a = 0$ sau $b = 0$ nu convin, iar pentru celelalte două soluții rezultă $d = 6$.

Am obținut așadar soluțiile $(3, 4, 2, 6)$ și $(4, 3, 2, 6)$.

• Dacă $c = 3$, condiția $cd = a + b + c + d - 3$ devine $2d = a + b$. Cum însă $d > a$ și $d > b$, această condiție nu poate fi îndeplinită.

Renunțând la condiția ca d să fie cel mai mare dintre numerele a, b, c, d , obținem în final soluțiile: $(3, 4, 2, 6)$, $(4, 3, 2, 6)$, $(3, 4, 6, 2)$, $(4, 3, 6, 2)$, $(2, 6, 3, 4)$, $(2, 6, 4, 3)$, $(6, 2, 3, 4)$, $(6, 2, 4, 3)$.

Observație. Ecuația $ab - 2a - 2b + 2 = 0$ la care s-a ajuns în cazul $c = 2$ putea fi rezolvată și astfel:

$$a(b - 2) = 2b - 2 \text{ implică mai întâi } b \neq 2, \text{ apoi } a = \frac{2b - 2}{b - 2} \in \mathbb{N}^*, \text{ adică } b - 2 \mid 2b - 2.$$

Cum $b - 2 \mid 2(b - 2)$, adică $b - 2 \mid 2b - 4$, rezultă că $b - 2$ divide și diferența $(2b - 2) - (2b - 4) = 2$, deci $b - 2 \in \{-2, -1, 1, 2\}$, adică $b \in \{0, 1, 3, 4\}$. Însă $b = 0$ nu convine iar $b = 1$ conduce la $a = 0$ care nu convine, așadar $b = 3$ (și $a = 4$) sau $b = 4$ (și $a = 3$).

Soluția 2. (dată de Adrian Badea)

Fie a, b, c, d numere naturale distincte care satisfac ecuația din enunț.

Dacă $a = 0$, atunci $cd = 0$, deci $c = 0$ sau $d = 0$, fals. Analog $b = 0, c = 0, d = 0$ contrazic faptul că numerele sunt distincte.

Dacă $a = 1, b = cd = 1 + b + c + d - 3$, deci $c + d = 2$, de unde, cum numerele sunt nenule, $c = d = 1$, fals. Analog rezultă că $b \neq 1, c \neq 1, d \neq 1$.

Dacă $a, b, c, d \geq 2$, avem $ab = a + b + c + d - 3$ și $cd = a + b + c + d - 3$. Adunând cele două relații obținem $ab + cd = 2a + 2b + 2c + 2d - 6$, adică $ab - 2a - 2b + 4 + cd - 2c - 2d + 4 = 2$, sau $a(b - 2) - 2(b - 2) + c(d - 2) - 2(d - 2) = 2$, deci $(a - 2)(b - 2) + (c - 2)(d - 2) = 2$.

Distingem cazurile: a) Dacă $a = 2$ (cazurile $b = 2, c = 2$, și $d = 2$ sunt analoge)

atunci $(c-2)(d-2) = 2$, de unde avem fie $c-2 = 1$ și $d-2 = 2$, deci $c = 3$, $d = 4$, $ab = 12$, de unde $b = 6$, deci soluția $(2, 6, 3, 4)$, fie $d-2 = 1$ și $c-2 = 2$, deci $d = 3$, $c = 4$, $ab = 12$, deci $b = 6$ deci soluția $(2, 6, 4, 3)$. În cazurile analoge se obțin soluțiile: dacă $b = 2$: $(6, 2, 3, 4)$ și $(6, 2, 4, 3)$, dacă $c = 2$: $(3, 4, 2, 6)$ și $(4, 3, 2, 6)$, iar dacă $d = 2$: $(3, 4, 6, 2)$ și $(4, 3, 6, 2)$.

b) Dacă $a, b, c, d \geq 3$, atunci $a-2 \geq 1$, $b-2 \geq 1$, $c-2 \geq 1$, $d-2 \geq 1$, deci $(a-2)(b-2) \geq 1$ și $(c-2)(d-2) \geq 1$, de unde, prin adunare, $(a-2)(b-2) + (c-2)(d-2) \geq 2$. Dar avem $(a-2)(b-2) + (c-2)(d-2) = 2$, deci $(a-2)(b-2) = 1$, de unde $a-2 = b-2 = 1$, adică $a = b = 3$, fals.

Așadar în cazul al doilea nu avem soluții.